

LJUDSKI GLAS

GLASILO „KMETSKO DELAVSKE ZVEZE“.

Izhaja vsako sredo in stane za vse leto K 42.—, za pol leta K 21.—, za četrt leta K 10.50, na mesec K 3.50; posamezna številka K 1.—. Inserati po dogovoru.

Vse dopise in pošiljatve je frankirati in naslavljati na:
— „LJUDSKI GLAS“, Ljubljana, Kongresni trg št. 9. —

Zločin nad domovino.

Pod tem hinavskim naslovom je nedeljski klerikalni „Slovenec“ prvič omenil tudi naš „Ljudski glas“ in pravi, da je pisava „Ljudskega glasa“ zločin nad domovino.

Človek res ne ve, ali bi se smejal ali bi pljunil na to hinavsko klerikalno drhal.

Kadar klerikalci ne morejo nikamor več, kadar jim črno na belem dokažemo, kako nesramno se ta od Boga in od ljudi zavržena in prokleta stranka **norčuje iz našega ubogega ljudstva**, kadar jim dokažemo, kako hinavsko ga vleče za nos, kadar jim dokažemo, da **teptajo klerikalci svete pravice našega ljudstva**, kadar dokažemo klerikalcem, da bi prodali za skledo leče vse revno slovensko ljudstvo, kadar jim dokažemo, da so lažnjivci, hinavci, falotje, izdajalci in kadar zmanjka njihovemu umazanemu časopisu sape, tedaj se ti volkovi oblečejo v ovčje kože in ogrnejo s svetniško haljo in začnejo milo jamrati in zdihovati, da je protiklerikalno časopisje surovo, demagoško i. t. d.

Pokličemo za pričo naše ljudstvo, naj ono sodi. **Kdo je lažnjivec**, „Ljudski glas“ ali tiste nizke, hinavske, barabske klerikalne cunje, ki slišijo na ime „Domoljub“, „Večerni list“ itd.

Kolikor vrstic je v teh zavrženih listih, ki jih pišejo in urejujejo duhovniki in ki stoje pod cenzuro ljubljanskega škofa Antona Bonaventure, toliko zavestnih laži je v njih.

Razkrinkali smo klerikalno izdajstvo nad agrarno reformo. Povejte nam, klerikalci, ali niste pri sestavi sedanje vlade zahtevali, naj se prekličejo naredbe, ki so bile doslej izdane v tem oziru in ki sku-

šajo preprečiti še to malo, kar smo hoteli socialisti takoj doseči. Kaj niso tekli jugoslovanski škofje lani v Belgrad ter rotali in zaklinjali regenta in ministre, naj se agrarna reforma ne izvede v polnem obsegu? Odgovorite nam, ali je res ali ni res? Res je, zato se izvijate in **mi bi bili zločinci**, če ne bi te vaše lumparije, tega vašega izdajstva nad našim revnim slovenskim ljudstvom javno razkrinkali.

Pisali smo dalje, da ste izdali **žensko volilno pravico** in da vam je šlo pri tem le za vaše strankarske koristi. Povejte nam, ali ni vaš poslanec dr. Hohnjec pred glasovanjem o ženski volilni pravici v parlamentu **umaknil tega predloga**? Ali je res, ali ni res? Nobenega zavijanja, samo točen da ali ne hočemo. Res je, in mi smo to našemu zapeljanemu ljudstvu povedali in zločinci bi bili, če ne bi tega storili.

Povejte nam dalje, ali se ni nekaj velikih liberalnih bogatašev z vašo klerikalno zadružno zvezo hotelo **polastiti protipostavno ogromnih Auerspergovih gozdov** in „zaslužiti“ na ta način 36 milijonov kron na leto in da smo le mi socialisti preprečili to vašo **tatvino na revnem slovenskem ljudstvu**. Ali je res ali ni? Odgovorite! Res je, zato se sedaj izvijate.

Povejte nam, ali ne piše „Domoljub“ v vsaki številki, da je naša KDZ. in naš „Ljudski glas“ **komunističen**, ko vi, žegnani duhovniki, dobro veste, da nesramno in zavestno lažete, ko veste, da je bil „Ljudski glas“ od svojega početka vedno, nekaj časa celo edino „Ljudski glas“ odločen nasprotnik trapaste in vratolomne politike, ki jo zasledujejo pri nas nekateri vaši plačanci in ki se nazivajo komuniste. Odgovorite nam, ali je res ali ni? Odgo-

vorite nam, vi žegnani lažnjivci, vi hinavski zločinci.

In tako dalje. Ne bomo naštevati vsega, ker bi morali napisati cele skladovnice knjig, če bi hoteli **razkrinkati vse vaše lumparije**, zlasti vašo **krvavo politiko** med vojno, ko ste podili z biči ubogo slovensko ljudstvo v Habsburške ječe in klavnice.

Lažnjiv je vaš jezik, **hinavski** je vaš obraz, **krvave** so vaše roke, zato z vami ne bomo imeli nobenega sočutja, **vaša „Slov. ljudska stranka“**, vaša „Kmetška zveza“ mora poginiti, poteptana, uničena mora biti, ker je največja nesreča za naše ljudstvo, ker mu koplje grob, na kojem bi se smejali debeli fajmoštri, bogati klerikalni gruntarji, in pobožni veleveržniki a la vaš Pollak in drugi.

Tako je!

Izzvali ste nas, zato dobite odgovor, kakoršnega ste si s **svojim delom zaslužili**.

In ti, ubogo, zapeljano, milijonkrat osleparjeno in izdano ljudstvo? Kaj boš storilo ti? Kako boš sodilo ti?

Samo eno sodbo moreš izreči: **smrt taki stranki!**

Vaš odgovor naj bo: ven s klerikalnimi časopisi iz vaših hiš. Kjer je še kak zapeljanček, ki dobi „Domoljub“, pregovorite ga, naj ga odpove in naroči namesto njega „Ljudski glas“, kajti „Domoljub“ je plačan od klerikalnih bank, od **klerikalnih veržnikov**, od klerikalnih veleposestnikov, zato ga dajejo tako poceni in ga lahko pošiljajo tisočim še kar za stonj.

Drugi vaš odgovor naj bo, vsi v našo KDZ. Kjerkoli še ni podružnice KDZ.,

LISTEK.

Alb. Lajovic:

Knjige, časopisi in čitanje.

(Dalje)

Oktoberska revolucija leta 1918. ne pomeni samo, da se je pregnala osovražena habsburška dinastija in proglasila samostojna Jugoslavija s kraljem Petrom, odnosno regentom Aleksandrom na čelu, njen večji pomen leži najbrž v dejstvu, da je revolucija rodila demokracijo; premenili nismo samo vlade in državljanstvo, temveč in to je glavno: **način vlade in pa nazor o državi**. Da živimo sedaj v demokraciji, s tem hočemo naipreje reči, da vlada in vsa državotvorna sila in moč ne izvirata iz dedščine in »božje milosti«, temveč iz samobitne, suverene volje na-

roda. To pa zopet pomenja, da neha dosedanja vladna avtoriteta, ki smo jo morali ubogati v slepi pokorščini in ki je koreninila v nasilju in moči, da začenja sedaj nova doba, ki pa naravno tudi ne more biti brez vladne moči, vendar je razloček med staro in novo državo velikanski, moč prve je slonela na slepi pokorščini, moč druge pa se in se mora opirati na edino možnost, to je, na razum.

Pod takimi okoliščinami se je seveda težišče odločujoče moči znatno premaknilo. V stari Avstriji je bila vlada, je bil to urad, ki ga je imenoval cesar, ki je dal končnoveljavne naredbe in sklepe, vlada in urad sta imela naivšio odločujočo moč. One takozvane ustavne svobode niso niti v miru, kaj šele začasa svetovnega absolutizma pomeniale več kot pravico do kritike in razume se, da ni smela biti ta kritika preostra, ker se sicer ni do-

puščala. V demokraciji pa odloča naroda volja, odnosno njena mnenja, ki jih imenujemo »**javno mnenje**«. V starih razmerah smo imeli v najugodnejših razmerah dualizem, nasproti javnemu mnenju je bila dinastija, vlada in gosposka zbornica, ki je obe imenoval, kakor sem že omenil, gospod cesar sam. V novih razmerah pa mora taka nesmiselnost izginiti, narodova volja je edina upravičena tvoriti in dajati zakone, voditi upravo v svojo, a ne dinastično korist. Iz teh pravic pa seveda niti ne sledi tudi dolžnosti; narodova volja mora namreč prevzeti vso iniciativo, ki jo zahtevata zakonodaja in sestava vlade, a ne samo to, narodova volja mora na drugi strani sama iz sebe tvoriti silo in moč, ki jih je potreba, ki naj sta pravec in kažipot ravnanju, da varuje blaginjo celote pred razpokošenjem in željami posameznih delov, ki se oddaljujejo od na-

ustanovite jo takoj, v knjižnici „Kaj hoče KDZ.“, ki izide te dni v drugi izdaji, dobite vsa navodila. Pišite ponjo in jo razširite v tisočih izvodih med naše ljudstvo. Kjer je kak zapeljanček, ki je še član klerikalne „Kmetijske zveze“, pregovorite ga, prepričajte ga, da stopi v našo KDZ.

Tretji odgovor, ki ga dajte klerikalcem, je ta, da se pripravite z vsemi močmi na občinske volitve. Občino morate iztrgati iz rok klerikalnih gruntarjev! Občina mora priti v roke revnega ljudstva, le tedaj bo izpolnjevala svoj namen.

Propagandna knjižnica Kmetijsko delavske zveze.

I. zvezek.

V par dneh izide

II. izdaja

Kaj hoče

Kmetijsko delavska zveza?

ki bo močno izpopolnjena in preurejena. Obsega: 1. Le vkup, le vkup, uboga gmajna!; 2. Kaj hoče KDZ?; 3. Osrednja KDZ.; 4. Okrožna KDZ.; 5. Krajevne organizacije KDZ.; 6. Gospodarsko delo KDZ.; 7. Kako ustanovimo in vodimo KDZ.?

V brošurici so priložena vsa pravila in navodila za delovanje KDZ., naš program in vse, kar mora vedeti vsak naš član o KDZ.

Imeti jo mora zato vsak član in vsi odbori naj jo skupno naroče v čim največ izvodih.

Jurij Skopec:

Kaj je občina?

Človek je že po svoji naravi ustvarjen tako, da ne more živeti sam zase, ampak le v družbi. Poginiti bi moral že ob rojstvu, če ne bi skrbeli zanj drugi in bi mu ne pomagali, zato pravimo, da je človek družabno bitje.

Družabne pomoči potrebuje človek tudi pri vsem svojem poznejšem delu in življenju. Samo pomislimo, kako bi bilo, če bi živel človek popolnoma sam brez družbe tudi v najrodovitnejši in najlepši pokrajini. Le v družbi in potom družbe, s pomočjo svojih soljudi se more šele prav razviti in živeti. Nič čudnega tedaj, če si je začelo človeštvo ustvarjati že takoj v svojih prvih početkih urejeno družabno življenje, ki se kaže v različnih družabnih organizacijah.

roda. Kakor vidimo je sedaj popolnoma drugačen položaj.

V stari Avstriji je imel vsak resničen demokrat prijetno dolžnost, bojevati proti vladi, oslabilo njeno moč, na drugi strani pa ojačiti in povečati pravico naroda in njegovih zastopnikov. Demokratične želje pa so danes do te mere izpolnjene, da nam od zgoraj ne preti prav nobena nevarnost; če ogroža našo mlado državo v njeni notranjosti kaka nevarnost, potem iščimo njenih zarodkov spodaj in položaj zahteva, da ne skušamo oslabilo osrednje ali centralne moči, temveč baš nasprotno, naša naloga je, da jo podpremo, da ji dodamo moči, da bo mogla zadostiti svojim ogromnim nalogam, da bo služila celemu narodu. Nova državna avtoriteta, ki mora zrasti med nami, pa bo baš v svojem temelju popolnoma druga kot je bila prejšnja, svoje korenine si mora poiskati v

Prva taka družabna organizacija je rodbina. Oče, mati in otroci tvorijo rodbino, k kateri spadajo pogosto tudi posli.

Družina sama pa dandanes ne zmore več vsega, kar je potrebno za življenje. Posamezna rodbina n. pr. ne more zidati železnic, ustanavljati šol, zato so nastale vsled naraščajoče omike še druge družabne organizacije. Več rodbin si je skupno postavilo svoje domove in tako so nastale vasi.

Tudi ena vas sama še ne zmore mnogo, zlasti če je majhna. Prebivalci večih vasi so čutili, da imajo nebroj skupnih potreb in koristi, zato so si tudi ustvarili neko skupno družabno organizacijo, ki ima namen vzdrževati v dotičnih vaseh red, braniti skupne koristi, skrbeti za skupne potrebe, si medsebojno pomagati in upravljati sploh vse skupne zadeve. To družabno organizacijo imenujemo občino.

Da je pa mogoče upravljati vse te skupne zadeve urejeno in smoteno, so si morali postaviti občinarji neko skupno občinsko oblast. To oblast imenujemo občinski odbor (občinski svet), kojemu načeljuje prosto izvoljeni občinski poglavar ali župan.

Občine so tedaj nekake male države, ki več ali manj samostojno upravljajo skupne zadeve občanov, to je celokupnega prebivalstva ene občine. Vsak občanar se ima v slučaju potrebe obrniti najprej po pomoč na občino in ona se mora v prvi vrsti brigati za koristi in potrebe kraja in ljudstva.

Že iz navedenega bo vsakomur jasno, kako velikega pomena je dobra občina in dobra občinska uprava prav za vsakega občana. Ni tedaj vseeno, kdo gospodari v občini, ker — kakoršnji občinski gospodarji, taka občinska uprava.

Kako je bilo v tem oziru pri nas doslej?

Amerikanski sodrugi o naši vladi.

Glasilo naših slovenskih sodrugov v Ameriki „Proletarec“ piše:

V Belgradu imajo zopet novo vlado. Komaj da zbudi taka vest v človeku še kaj zanimanja. Vlade se v Jugoslaviji menjajo kakor branjevc na slabem prostoru. In kakor doslej pojde tudi nadalje, dokler ne pride država v red in se ne postavi na podlago, ki bi se mogla smatrati vsaj za legalno. O sedanjih vladah se namreč niti to ne more reči. Provizorij, ki je nastal izza revolucije v Sloveniji in na Hrvaškem, in ki je bil v prvem trenutku razumljiv, traja še danes in očitno gre reakcija za tem, da ga raztegne, dokler bi bilo le mogoče, najrajša

osnovnih zakonih razuma in narodove volje. Vsakdo pa, ki bode izvrševal državno oblast, mora imeti vedno pred očmi oba tako različna načina državne moči.

Značaj ljudstva zahteva dalje, da mora imeti oni, ki zahteva poslušnost in pokorščino, gotovo moralno premoč. Ta premoč pa mora biti sedaj seveda popolnoma drugačna, predvsem mora biti ta premoč upravičena in razumljiva. Vsakdo, ki hoče ukazovati in narejati, mora preie pokazati svojo pravno-moralno avtoriteto, ki naj temelji na množici, od katere je dobil svojo moč in pa na pravičnosti tega, kar ukazuje. Toda vpoštevati je treba še tretjo stran, in sicer dušeslovno-psihološko: oni, ki ukazuje, mora poznati svoje ljudi, mora jih razumeti. To pa nikakor ni mala zahteva, zakaj ni zadosti, da razume par posameznikov, ne, zaukazujoči mora poznati dušo mase. (Dalie prih.)

menda do sodnega dneva. Velikemu preobratu, kakršnega je povzročil polom Avstrije, ne more slediti takoj kaj definitivnega. Nikogar ni, ki ne bi razumel, da je treba v prvem hipu stvari urediti, kolikor je začasno najbolj mogoče, da se prepreči prevelik kaos in odvrne anarhija. Ukrepi take periode so odvisni od raznih momentov: Od sposobnosti ljudi, od prejšnjih priprav za tak slučaj in od dalekovidnosti voditeljev, od domačih in od zunanjih razmer itd. Čim ugodnejši so vsi taki pogoji, tem bolj se provizorična ureditev približa tisti, ki naj ostane trajna, ali absolutno definitivna pač ne bo nobena, že zaradi tega ne, ker se prva organizacija ne more izvršiti v vsakem oziru demokratično. Sto reči morajo voditelji v naglici storiti na svojo pest in na svojo odgovornost, tudi najidealnejši ukrepi pa morejo še le tedaj dobiti pravo veljavo, kadar dosežejo sankcijo naroda.

Tega v Jugoslaviji doslej še ni in tudi nobenega znamenja ni opaziti, da bi vladajoči mislili na resnično demokratiziranje razmer. Še vedno se opirajo vlade na skupščino, ki ni bila redno voljena, ljudstvo ni imelo besede pri sestavi tega parlamenta, ampak stranke so sklepale kompromise in po mučnem barantanju dosegle ključ, po katerem so določile svoje zastopnike za skupščino; v nekaterih krajih Srbije pa je bilo še slabše, zakaj vlada je kar sama določila poslance, češ da tam ni rednih strank, ki bi mogle izvršiti to nalogo.

Za prvo potrebo je bilo to sprejemljivo. Volitve se niso mogle razpisati v štiriindvajsetih urah, in tudi če bi jih bil kdo razpisal, ni bilo aparata za izvršitev. Recimo nadalje, da je bilo ljudstvo v prvih časih še premalo orientirano, da bi si bilo moglo napraviti pravo sliko in glasovati z vso potrebno duševno pripravljenostjo. Toda kako dolgo naj traja tak provizorij? Kako daleč more segati pravomoč takih začnih oblastij in zastopov?

V Jugoslaviji traja to že od premirja, še vedno ni ljudstvo dobilo prilike, da voli svoje zastopnike, da jim da svoje naloge in da uredi z njih posredovanjem, a po svoji volji državo. In še vedno si laste vlade tako obsežne pravice, kakor da je že vse trajno urejeno, kakor da bo morala država za vse večne čase imeti v vsakem oziru tisto obliko, ki ji jo sami predpisujejo. Pri tem pa lahko opazuje vsak otrok, da prav njihovi nameni nimajo opore med ljudstvom in da je vse, kar grade, namenjeno, da pade, čim pride ljudstvo do besede.

Izza cele serije kriz je prišla sedaj Vesničeva vlada na krmilo. Tudi njej se pa lahko prerokuje, da bo imela posebno usodo, kakor vse dosedanje in da bo regent kmalu zopet moral iskati človeka, ki naj bi mu sestavil nov kabinet. Sedanja vlada se imenuje koncentracijska, ker so v njej razun socialistov in komunistov zastopane vse stranke. Tako na primer sedi poleg slovenskega klerikalca mirno slovenski liberalce, poleg srbskega radikalca hrvaški avtonomist itd.

V zgodovini narodov so momenti, ko je taka koncentracija mogoča in razumljiva. Zgodovina hodi svoja pota in lahko ustvarja najbolj čudne situacije. Ali le velika nujnost more opravičiti take eksperimente in trajati morejo le, dokler traja dotična situacija sama. V Belgradu pa poizkušajo spraviti tisoč nasprotij pod en sam klobuk in cementirati to dozdevno sloga, ki ni in ne more biti nikakršna sloga, zakaj vsaka stranka, ki je vstopila v to zvezo, je to storila s tajnim namenom, da namaže svoj kos kruha debelo z maslom, preden opazijo ostali, kaj se je zgodilo pod mizo. Prav na Slovenskem smo

že neštetokrat opazili koalicijo klerikalcev z liberalci, a v vsakem slučaju je bil konec enak; vselej so znali klerikalci izrabiti položaj zase, napolniti svoje politične vreče, dokler jim niso liberalci smeli ugovarjati, in vselej so liberalci prepozno spoznali, da so bili opeharjeni in da so sami nasprotniku pomagali na konja. Četudi prepozno, so pa vendar to vselej spoznali, in kadar so bili dovolj oskubljeni, se je zveza razbila in liberalci so prisegali, da ne pojdejo nikdar več v tako past. Seveda so sčasoma pozabili na svojo jezo in klerikalna vaba je ob ugodni priliki zopet postala uspešna.

Tako se je tudi sedaj zgodilo in konec bo zopet podoben. Koliko dlake puste liberalci pri tem, je odvisno od spretosti klerikalcev in od trajanja te „koncentracije“. Prav tako pokaže tudi bližnja prihodnost, katere stranke poplačajo še račun za svojo udeležbo pri vladi. Na vsak način so nasprotja prevelika, da bi se moglo barantanje končati brez hude zdražbe.

Le nekaj je, kar se zdi, da spaja stranke, ki so si podale „bratske“ roke. To je skupno sovraštvo do organiziranega delavstva in skupno reakcionarno stremljenje. Kolikor koli se sicer razlikujejo programi meščanskih strank, kolikor koli skuša vsaka odpeljati vodo od drugih na svoj mlin, kadar gre za interese proletariata, so si vse z malimi izjemami podobne kakor jajce jajcu. Nobena ne razume, da se je z vojno pričel nov čas in vse mislijo, da se lahko s silo zadrži, kar se hoče uveljaviti — ne po volji nekaterih ljudi, temveč po zakonih, ki so močnejši od vsakega Protiča in Vesniča, od vsakega Tavčarja in Korošca.

Značaj nove jugoslovanske vlade se izraža sam: Režim močne pesti hoče predstavljati; Vesnić, Protić, Korošec, vsak bi bil rad jugoslovanski Bismarck. Toda Bismarck je bil z vsemi svojimi grehi, z vso svojo brezvestnostjo, s svojo krvavo brezobzirnostjo večji od te družbe, ki se v Belgradu imenuje vlada. In od vsega njegovega dela ni ostalo nič, od vse njegove zgradbe ni niti ene opeke več. Če bi jugoslovanski tirančki vzeli zgodovino v roke in jo pregledali brez predsodkov, brez histerije in sofistike, ne bi mogli biti tako sami vase zaljubljeni, kakor so in ne bi hodili po potih, na katerih koncu je vedno stala sramota in neuspeh.

*

Sreča je višek ali konec našega hrepenenja v življenju — pravi Lester F. Ward, eden največjih ameriških sociologov. Znanje, pravi Ward, pride od napredka, napredek je odvisen od dejanj ali aktivnosti, in aktivnost je umerjena po nazorih, ki prihajajo iz znanja. Znanje je torej temelj vseh želja in ciljev. Toda znanje je lahko znanje resnice, ki vodi do boljših razmer in človeškega blagostanja, med tem ko je znanje lahko napačno — in to nas vodi lahko nizdol v močvirje in suženjstvo. Naša dolžnost je, da sledimo znanju resnice in ustvarimo nazore, ki razvijajo inteligentno mišljenje in inteligentno akcijo v smeri napredka, in v soglasju tega k sreči in blagostaju človeškega rodu.

Iz Kmetско delavske zveze.

Iz „Kmetisk odelavske zveze“.

Veseliče, ki jih prirede krajevne organizacije KDZ, naj se nemudoma prijavijo osrednjemu tajništvu v Ljubljano.

Naročite takoj večje število brošuric „Kaj hoče KDZ“, ki izide te dni. Stala bo okrog 2 K.

Iz Kočevskega okraja nam poročajo, da ustanove tam v najkrajšem času več podružnic KDZ. z okrožnim tajništvom v Kočevju.

Po svetu.

Revolucija v Italiji.

Italija stoji pred revolucijo, to je danes postalo jasno. Znorela vojna politika laških nacionalistov je pripeljala to lepo deželo v propad. Dolgov ima čez glavo, kredita nikjer, ljudstvo je golo in sestradano in vključ temu laških vodilnih politikov še vedno ni srečala pamet. Najpreje so dobili poštene batine v Albaniji in sedaj bodo morali zapustiti vso deželo. Hoteli so poslati v Albanijo vojaštvo, da uduše albanski upor, pri tej priči so se jim pa spuntali lastni vojaki. V Anconi je bila prava vojaška revolucija, dan za dnevom nastajajo upori po mestih in po deželi, katere vlada z res dobrim in poslušnim orožništvom komaj še duši sproti. Kri teče v potokih, a več kot jasno je, da tako ne bo šlo več dolgo. Italija stoji na predvečer revolucije, in le vprašanje časa je, kedaj izbruhne povsod.

V Avstriji

so skrpali za silo vlado, ki naj vodi to deželo do volitev, ki bodo jeseni. Socijalisti so le neradi šli zopet s hinavskimi klerikalci, ki s svojo zahrbtno politiko uničujejo vse delo socijalistov. Pričakuje se pa, da se bo z volitvami to neznosno ozračje izčistilo.

Na Francskem

kličejo pod orožje. Bajе hoče iti Francija na pomoč Poljakom, ki so v velikih stiskah, na drugi strani pa hoče poslati čete tudi v Turčijo.

kjer se mohamedanci vedno bolj upirajo imperijalistični politiki entente.

V Ameriki

bo pri predsedniških volitvah, ki se vrše jeseni, nastopilo 14 kandidatov. Boj bo hud, a težko je kaj prerokovati. Socijalisti bodo postavili seveda lastnega kandidata.

Irska revolucija

dela Angležem vedno večje preglavice. Irci so ponosno in svobodoljubno ljudstvo, ki hrepene že stoletja po popolni samostojnosti. Že med vojno so jih komaj krotili, sedaj so pa uprizorili pravo revolucijo, ki ima pa le malo upanja na uspeh.

Bojkot Madžarske.

Krvoločni madžarski klerikalci že prosijo milosti. Kakor znano, je sklenilo delavstvo vsega sveta, da izvede proti klerikalnim zverinam na Madžarskem najstrožji bojkot. Tako je Madžarska že par tednov popolnoma odrezana od vsega sveta.

Gospodarsko delo K. D. Z.

Gospodarskim odborom vseh krajevnih organizacij „Kmetско delavske zveze“ naznanjamo, da ima „Sloga“ točasno v zalogi naslednje stvari:

Vino temno rumeno liter 14 K; vino temno rumeno štajersko K 16; vino temno belo banaško K 17.

Prima pšenično moko št. „0“ 14 K kilogram, prima pšenično moko belo 12 K kilogram, prima pšenično moko krušno 8 K kg, prima rženo moko belo 12 K kg, prima rženo moko krušno 8 K, prima koruzno moko 6 K kg, prima ječmenovo moko 6 K kg, prima koruzni zdrob 8 K kg, prima pšenični zdrob 12 K kg, prima ješprenj 8 K kg. Čaj „Souchong“ 114 K kg,

kava „Rio“ prima 66 K kg, olje 70 K liter, paprika 68 K kg, paradižniki ekstrakt v dozah po 1 in 2½ kg 28 K kg, rozine prima v vrečah 60 K kg, smokve v venci 25 K kg, škorb rižev pp. 47:50 K kg, testenine sortirane la 19 K kg, testenine sortirane la 14 K kg, slivovka 40 K liter, rum 40 K liter, vžigalice ¾ Solo škatljica 80 vinarjev krema za čevlje črna velika škatljica ducat 48 K, krema za čevlje rumena velika škatljica ducat 49:50 K, krema za čevlje črna male škatljice ducat 37 K, prekajena slanina 48 K kg, nasoljena slanina 43 K kg, sveče 55 K kg.

Vsi gospodarski odbori se pozivajo, da proizvedo pri svojih članih, katere stvari in v kaki množini bi člani radi imeli in da naznajo to takoj potem osrednjega tajništva KDZ. (Ljubljana, poštni predal št. 168) naši „Slogi“, ki bo potem sama pisмено stopila v stik z dotičnim gospodarskim odborom ter mu naznala cene in vse drugo.

Pripominjamo, da morejo naročevati to blago le one podružnice, ki so obračunale osrednjemu tajništvu za pretekli mesec redno svoje prispevke in le za one člane, ki so plačali prispevke.

Vsi gospodarski odbori se obenem pozivajo, da sporoče potem osrednjega tajništva „Slogi“ tudi pridelke, ki jih ji žele člani prodati (krompir, žito, fižol, vino, itd. itd.)

Osrednje tajništvo KDZ.

Iz naše države.

V Belgradu. Vlada že zopet poka. Klerikalci hočejo dobiti brezpogojno vse v svojo pest, zato postajajo nesramni in izrivajo druge stranke iz vlade.

Parlament se je 1. t. m. zopet sestal in obravnava volilni red. Delo gre počasi naprej. Preko poletja pa nameravajo sploh poslati parlament domov.

Volitev se boje naši klerikalci kot hudič križa, zato jih nočejo razpisati, čeprav je vse pripravljeno. Večno pa ne bodo mogli vladati s šušteršičijanskimi gerenti. Mi dobimo s tem le še več časa, da se na volitve temeljito pripravimo.

Velik cirkus z Orli, Marijinimi devicami, klerikalnimi šolmaštri in podobno šaro prirede klerikalci v kratkem v Mariboru. Naš odgovor je ta, da prirede vse podružnice KDZ, veselice v prid KDZ.

Rdeči prapor, ki ga vzdržujejo našim takozvanim komunistom z denarjem klerikalci, se zadnje čase prav rad obreza ob „Ljudski glas“. To nas tudi v bodoče ne bo motilo, da ne bi razkrinkavali pogubonosne in otročje politike naših „komunistov“.

Slovenski komunisti, ki so dolgo časa delali zdrabo v naši stranki, dokler jih nismo zapodili, so dobili sedaj najlepšo brco od vodstva komunistične stranke v Belgradu. Srbski komunisti so jih namreč tudi vrgli iz stranke in postavili za novega urednika „Rdečega praporja“ nekega faliranega študenta, ki se je ponujal že v vseh strankah. In taki ljudje, ki se ne morejo obdržati nikjer, naj vodijo naše revno ljudstvo?

Škof Jeglič in pa žalostni predsednik ljubljanske klerikalne vlade Brejc, sta bila odlikovana z redom „krivoverskega“ svetnika sv. Save. Če sta katoličana, bi morala medalje seveda odkloniti, a klerikalci so pobožni le proti ljudstvu, sicer jim je pa vera samo kšeft.

Občinstvo se uradno opozarja, da morajo biti vsi potni listi in legitimacije za potovanje v tujino opremljeni s fotografijami in da se bodo dajala visa samo na tako opremljene listine.

Ponarejeni petdinarski bankovci. Policija je aretirala nekega fanta, kateri je izdelal dva petdinarska falzifikata. Dalje pa krožijo slabi petdinarski falzifikati po Ljubljani, kateri se poznajo po tem, da nimajo vtisnjene številke.

Trafičke ob nedeljah in glavnih praznikih zaprte. Finančno ministrstvo je trafikantom dovolilo, da smejo imeti ob nedeljah in glavnih praznikih trafike zaprte.

Kaj so kvalificirani mandati? Volilni red za konstituantno zahtevo v § 14., da mora biti v vsakem okraju po en kvalificiran poslanec, t. j. tak, ki ima visokošolsko izobrazbo. V okrajih, ki štejejo nad 140.000 prebivalcev, pa morata biti celo dva mandata tako zasedena. Za to nedemokratsko določbo, ki je naperjena posebno proti revnemu ljudstvu, so glasovali vsi klerikalni poslanci.

Vojni dobičkarji prosti. Finančni minister je preklical naredbo o davku na vojne dobičke. Ni znano, kake tajne sile so pri tem delovale. Gotovo pa bo sedaj država drugod iskala potrebne vire dohodkov najbrže z novimi in povišanimi davki pri izmozganih malh obdavčencih.

Mariborska „Straža“ je strupeno klerikalno glasilo, ki oblati vsakega človeka, nastopajočega količkaj v javnosti in netrobočega s klerikalci. Zadnje mesece je bilo vloženo proti „Straži“ okrog

30 tožb zaradi obrekovanja in častikraje. List pišejo zagrizeni klerikalci lajki in duhovniki.

Naš budget. V novem budgetu bi znašali redni izdatki 3.191.115.000 dinarjev, a izredni 803.241.000 dinarjev. Vse večje investicije stoje izven budgeta in se bodo tudi izven budgeta pokrile. Nepokritih bi ostalo samo 110.181.000 dinarjev.

Razpust agrarnih odborov v Bački in Baranji. Minister za agrarno reformo dr. H. Krizman je razpustil agrarne odbore v Bački in Baranji.

Gospodarske vesti.

Valute. Dolarji 61—62, avstrijske krone 47—48, carski rublji 120—125, francoski franki 0—580, napoleonor 280 do 285, nemške marke 175—180, rumunski lei 173—178, italijanske lire 430 do 450, turške lire v zlatu 300—320, češkoslovaške krone 150—170.

Kdaj se bodo cene blagu znižale? V Beogradu in Sarajevu so se uradno znižale cene oblačilnemu blagu za 20 odstotkov pri malih in za 35 odstotkov pri velikih trgovcih. Kdaj li se zgodi to tudi pri nas?

Na izvoz drv v Italijo in v zasedeno ozemlje so naložila italijanska oblastva carino po šest lir za 1000 kg.

Pridelek premoga v Jugoslaviji je znašal lani dva milijona 424 tisoč ton; od teh je dala Slovenija en milijon 154 tisoč ton. Za povzdigo rudarstva stori naša vlada mnogo. Za zopetno otvoritev opuščenih rudnikov se je dalo 12 milijonov kron, za opremo treh glavnih rudnikov v Bosni pa 50 milijonov kron.

Naročnikom!

Današnji številki smo priložili položnice. Vse one, ki še niso poravnali naročnine, prosimo, da store to nemudoma potom položnice, sicer jim list s prihodnjo številko ustavimo, ker je predrag, da bi ga mogli dalje časa zastoj pošiljati.

Člane KDZ. in one, ki so list že plačali, pa prosimo, da dobe vsaj enega novega naročnika in mu izroče položnico, po kateri naj pošlje naročnino.

Uprava „Ljudskega glasu“, Ljubljana, poštni predal 168.

Listnica uredništva in tajništva.

Besnica pri Kranju. Na željo zaupnikov se shod v nedeljo 11. t. m. ne bo vršil.

Ste preveč občutljivi za mrzli zrak? Vsakovrstne bolečine se takoj pojavljajo? Slabost? Oj kako tu ublažujejo bolečine in utrujajo telo masaže s Fellerjevim pravi Elza-fluidom! 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 36 kron.

Potrebovali bi odvajajoče, želodec okrepčujoče sredstvo? Poslužite se je Fellerjevih pravih Elza-kroglic; 6 škatlic 18 kron. Omot in poština posebej, a najceneje. **Eugen V. Feller, Stubica donja, Elza trg št. 358, Hrvatska.** F.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo

sprejema **hranilne vloge** vsak delavnik od 8. do 13. ure in jih obrestuje po čistih

4%

Rentni davek plača društvo iz svojega. Obresti se kapitalizirajo polletno. Večje in stalne vloge se obrestujejo po dogovoru. Posojila daje svojim zadružnikom proti vknjižbi, na osebni kredit proti poročilu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskontujejo po bančni obrestni meri.

Edini, res delavski denarni zavod.

Miši-podgane stenice-ščurki

in vsa golazen mora poginiti ako porablja moje najbolj preizkušene in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim K 10—, za podgane in miši K 10—; za ščurke K 10—, a posebno močna vrsta K 20—; posebno močna tinktura za stenice K 10—; uničevalec molje K 10—; prašek za uši v obleki in perilu K 6— in 10—; proti mravljam K 10—; proti ušem pri perutnini K 10—; prašek proti mrčesom K 6— in 12—, proti ušem pri ljudeh K 5— in 10—; mazilo za uši pri živini K 6— in 10—; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) K 10—; mazilo proti garjam K 10—

Pošilja po povzetju Zavod za eksport **M. Jünker, Zagreb 45., Petrinjska ulica 3.**

Hočete obdržati svojo lepoto? Hočete imeti kakor baržun mehko kožo? Nočete solnčnih peg, mozoljev in ogrcev?

Uporabljajte Fellerjevo pravo Elza obrazno, kožo obvarujočo pomado! Občudovani bode! Zavidani! I lonček 9 K, No. III močnejše vrste 12 K. K temu Fellerjevo najfinejšo lilijno- mlečno milo 16 K. ::

Hočete imeti lepe, zdrave lase?

Fellerjeva prava Elza Tannochina pomada za rast las doseže bujne lase! Zapreči prihaj, prerano osivenje! Zabrani plešo! I lonček 9 K, No. III 12 K. K temu močno terovo milo za umivanje glave 8 K. Sampon 1 K. Mazilo za brke 2 K, 50 v. :: in 3 K. ::

Mučijo Vas kurja očesa?

Fellerjev pravi turistovski obliž učinkuje brez bolečin, hitro in zanesljivo! Nobenih kurjih oči več! Nobenih žuljev!

Nobene trde kože! Mala škatljica 4 K., velika škatljica 6 K. ::

Želite še kaj?

Fellerjeve Elza umivalne pastilje (Kolonjska voda. 1 škatljica 7 K.

Fellerjev usipalni prašek proti potenju. 1 škatljica 6 K. Fellerjev mentolni črtnik zoper glavo- in zobobol. 1 škatljica 4 K.

Fellerjev Elza fluid. 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 36 K.

Najboljši parfüm z najfinejšim duhom od 8 K naprej. Najfinejši Hega-puder Dr. Kluger, bel, roza in rumen, 1 velika škatljica 11 K.

Močna Francovka v steklenici po 8 K in 22 K. Omot in poština posebej a najceneje.

EUGEN V. FELLER, ljekarnar

Stubica Donja

Elza trg Nr. 334 (Hrvatska).

Sodrug!

Vlagajte svoje prihranke v lastno hranilnico!!

Poštni čekovni račun št. 10.532.

Telefon interurban št. 178.

Konsumno društvo za Ljubljano in okolico

sprejema v svojem hranilnem oddelku **hranilne vloge** in jih obrestuje po čistih 4%.

Večje hranilne vloge (nad tisoč kron), katerih vlagatelji se obvežejo, da dvignejo zneske iz te vloge šele po polletni odpovedni dobi, obrestuje po čistih 4 1/2%. Za varnost hranilnih vlog jamči blagovna zaloga, ki znaša po polletni bilanci okrog 10 milijonov kron, društvena posestva, ki reprezentirajo vrednost nad 2 milijona kron, kakor tudi skladi, rezervni, deležni in dr.

Vloge sprejemajo in izplačujejo

vse podružnice Konsumnega društva za Ljubljano in okolico, ki so:

V Spodnji Šiški v Ljubljani; na Glincah pri Ljubljani; v Ljubljani: Bohoričeva ul., Sodna ul., Krakovski nasip; Rožna dolina (obč. Vič); v Trzinu na Gorenjskem; na Savi (obč. Jesenice) na Gorenjskem; na Jesenicah (pri Ferjanu); Koroška Bela-Javornik; Borovnica; Radovljica; Kranjska gora; Mojstrana; Celje; Šoštanj; na Koroškem Guštanj, Prevalje, Mežica, Črna L., Črna L., Pliberk; Maribor; Litija; St. Lovrenc na Pohorju; Kamnik; Pragersko; Križe pri Trzinu; Sv. Ana pri Trzinu; Gorje pri Bledu; Štore pri Celju; Fala nad Mariborom; Ruše nad Mariborom; Rogaška Slatina; Radeče-Zidanost.

Se podrobnejša pojasnila podajajo zaupniki v navedenih podružnicah ali pa osrednja pisarna Konsumnega društva za Ljubljano in okolico, ki je v Ljubljani, Spodnja Šiška, Kolodvorska cesta 208.

Pisma naj se pošilja pod naslovom: Ljubljana, poštni predal 13.

Društvo ima na razpolago poštne položnice, s katerimi zamorejo vložniki denarne pošiljke pošiljati tudi naravnost v osrednjo blagajno.